Hvorfor er vi egentlig socialdemokrater?

Der er tidspunkter i ens liv, hvor der virkelig er behov for at stoppe op et øjeblik. Når det hele synes helt uoverskueligt - når alle de små problemer tårner sig op og skygger for perspektivet - ja, så er det, der er behov for os alle sammen, behov for at stille de helt afgørende spørgsmål.

Forsøge at samle kræfterne om det egentlige, det vigtige - forsøge at finde de mål, der skal føre os gennem de svære tider. Det gælder i vores privatliv - det gælder i forhold til vores arbejde. Og for os, der er samlet her i dag, gælder det selvfølgelig i høj grad om at erindre os selv om, hvorfor vi har valgt at blive socialdemokrater.

Hvis du vil lave om på noget i denne verden, så må du selv være med til det. Hvis du har mødt uretfærdighed, ydmygelse og mennesker, der har mistet håbet, så kan du ikke bare sidde stille og passe din egen lille firkant.

Vi er ikke et aktieselskab med kølige analyser på de seneste børskurser og kolde tal. Vi er aktive socialdemokrater med hele vores engagement. Med følelser, med hjerte, med glød.

Kolde hjerner - de forstår det selvfølgelig ikke. De forstår ikke glæden ved at hjælpe og støtte og opmuntre og skabe rammer for alle dem, der ikke allerede sidder på den grønne gren. De forstår det ikke. Det gør vi, fordi vores værdier og menneskesyn altid må stå forrest.

Det betyder, at vi altid må udvise handlekraft - for vi må frem med vores værdier. Vi må stå ved, hvad vi mener. Vi forbeholder os retten til at være utaktiske i magtspil og mediespin. Retten til at sige tingene ligeud, som de er - selvom det måske ikke er det klogeste lige nu - eller mest passende, eller den rigtige kreds at sige det i, eller det medierne forventer.

Aldrig må vi undertrykke vores grundlæggende værdier i jagten på magten. Gjorde vi først det, ville vi miste det hele - ja, så ville vi ikke længere være socialdemokrater.

Vores handlekraft og vilje - dette konstante mål med at gøre samfundet bedre og mere retfærdigt - har sin pris. Det skaber en naturlig risiko for fejl. Sådan er det. Nogle gange går det fuldstændig glat og uden problemer - andre gange vækker det mere opsigt end vi har lyst til.

De seneste uger har vi diskuteret voldsomt og offentligt - sådan er det.

Søren Kierkegaard, vores store filosof, har sagt det så rammende:

"At vove er at risikere at miste fodfæstet for et øjeblik - ikke at vove er at miste selve

livet".
Kierkegaard har jo ret - og hans tanke er mere end nogensinde aktuel for os socialdemokrater.
Jeg skal dog ikke undlade at fortælle jer, at min egen erfaring siger mig, at det unægtelig er en hel del sjovere at turde miste fodfæstet for et øjeblik, hvis man er flere om at gøre det...
Derfor skal jeg ikke skjule et sekund, at jeg har glædet mig enormt til at være sammen med jer her på kongressen. For første gang i mange, mange dage, i mange uger har vi direkte øjenkontakt. Uden filter - helt uden filter. Uden frustrerende tv-klip, der for mange af jer må have rejst et utal af spørgsmål om, hvad der foregår.
Uden kunstigt oppustede medieorkaner fra spinatfugle, der sikkert har hørt det i en opgang eller fået det selv fortalt - af unavngivne og navngivne kilder o.s.v. o.s.v. uden offentlige og halvoffentlige meninger, uden referencer til noget, "der blev hvisket i et selskab. De har sikkert hørt det selv".
Men lige nu kan det ikke komme imellem os. Lige nu er der kun os socialdemokrater, som i dag og i morgen skal lægge linier, skal tale direkte sammen om socialdemokraternes tilbud til befolkningen om fremtidens Danmark.
Nu skal vi i gang
Her på denne kongres skal vi vove noget - turde noget - samles om at vise vej. Vise befolkningen, at vi ikke er slået, men at vi har samlet os og besluttet os.
Pressen, vore politiske modstandere - alle vil de vurdere os i disse dage: Vores kompetence. Vores sammenhold. Vores styrke.
Mit mål er, at vi nu taler om Socialdemokratiets politik for fremtidens Danmark. Derfor vil denne kongrestale
handle om vore politiske mål.
Lad os komme i gang.
Vi leverede varen - men ikke fortællingen For mig er det meget klart, at vi har to meget vigtige og helt overordnede mål for den kommende tid i opposition:
For det første skal vi naturligvis konstant påvise konsekvenserne af og prøve at ændre det, VK-regeringen har gang i. Det er i sig selv en kæmpeopgave, for det går nu for alvor i den forkerte retning.
For det andet - og i virkeligheden meget vigtigere - så skal vi fortælle, hvad vi vil - hvad Socialdemokraternes bud på fremtidens Danmark er.

Vi kan med rette være stolte af de resultater, vi skabte i ni år i regering - meget stolte. Men vi var ikke gode nok til at forny os. Vi var simpelthen ikke gode nok til at give svar på nogle af de spørgsmål, som danskerne synes var vigtigst i valgkampen.
Vi kom til at optræde defensivt - og det så ud som om vi manglede bud på en række emner - især tænker jeg på debatterne om flygtninge og indvandrere, sundhed, ældre og skat.
Vi glemte måske også at tænke nok på den hårdtarbejdende danske familie, der hver dag yder en indsats, betaler skat, overholder samfundets spilleregler. Vi glemte at sætte dem i centrum.
Jeg var måske heller ikke god nok til at lytte.
Det, det kom til at stå tilbage, var uheldigvis, at vi ganske vist leverede varen, men vi glemte ordene. Vi glemte den store fortælling om fremtidens Danmark. Det skal vi til nu.
VELFÆRDSREFORMEN
Vi skal sikre, at vi kan udvikle det velfærdssamfund, som vi - befolkningen - har arbejdet så hårdt i årtier for at skabe. Selve velfærdsmodellen, som vi kender den, er kommet under voldsomt pres. Dobbeltpres:

- Fra en VK-regering som er i gang med at dreje samfundet i en forkert retning.
- Fra internationaliseringen og den usikkerhed mange føler derved.

Valget bliver efterhånden mere og mere tydeligt - enten en fornyelse og forstærkning af vores velfærdssamfund båret af et moderniseret Socialdemokrati - eller en hel anderledes udvikling hen imod en privatstat, hvor markedskræfterne dominerer.

Vi socialdemokrater har ikke tænkt os at gamble med den danske velfærd. Den model er og bliver uovertruffen i Europa og på verdensplan. Den model ønsker vi at forstærke og forny - den model ønsker vi ikke at overlade til markedet. Det er prøvet så mange andre steder. I sin mest ekstreme form i New Zealand. Er nogen i tvivl om, hvad det betyder, er der en udstilling her på kongressen, som fortæller det. Markedet kan aldrig blive svaret på menneskers grundlæggende behov. Markedet kan aldrig erstatte fællesskabets politiske værdigrundlag, fordi markedet ikke handler om politik, men om hvad der bedst kan betale sig.
Det spørgsmål, der nu må stilles, er, om de midler vi har i dag til at nå målet, er tilstrækkelige og holdbare. Lad mig sige det lige ud: Det er de ikke!

Vi troede, at der med større velstand og velfærd også fulgte en større bevidsthed og et større medansvar for samfundet. Men det gjorde der ikke.
Jeg husker den allerførste tale, jeg holdt som formand for Socialdemokratiet - for ti år siden. Jeg understregede, at vores grundlæggende idé, som det moderne samfund måtte bygge på, var det, som vores pionerer jo også sagde:
At ethvert menneske tæller - at alle kan noget, at alle har evner, der kan folde sig ud. Og at vores opgave er at indrette vores samfund, så enhver kan gøre brug af sine evner. Jeg talte også om at stille krav - at det at stille krav til hinanden, er at interessere sig for hinanden. Jeg talte om pligter og rettigheder. Jeg talte om, at velfærdssamfundet er midlet til menneskelig frigørelse og fremfor alt alles muligheder for at få indflydelse på eget liv.
Alt det har vi talt for lidt om i de senere år.
Vi er ikke længere "sultens slavehær", men et folk, der består af moderne mennesker, der vil selv. Bestemme selv - vil bære ansvaret selv for eget liv og fremtid. Er skeptiske og kritiske i forhold til autoriteter og myndigheder. Vil have kontrol over eget liv.
Men så skal vi socialdemokrater også tage fat på en ny historisk opgave. Vi skal udvikle et velfærd, en fortælling som passer moderne ressourcerige mennesker. Mennesker, som kan selv. Mennesker, som har lyst til at tage ansvar for eget liv på en række af de områder, hvor de har været vant til at "Moder Stat" altid stod parat.
Det er meget vigtigt, at vi er bevidste om vores historiske opgave lige nu.
Langt, langt de fleste danskere har det godt, og ifølge alle statistikker er vi umættelige efter forbrugsgoder, underholdning og kropsreparationer. Men lytter vi godt efter, kan vi også høre, at flere og flere efterspørger kvalitet, kvalitet. Flere og flere lægger vægt på, at velstanden også lever op til idealer om bæredygtighed.
Materialistisk er Danmark et land i topform! Det er sådan set godt nok - men er det godt nok?
Ja, spørg jer selv, spørg jeres nabo, spørg alle de mange, mange hundredetusinder familier, der dagligt racer rundt - der må være noget mere. Og det er der jo.
Danmark er et land blandt den håndfuld på kloden, der har mulighederne i sig for at træde ind i en ny historisk fase - en tærskelnation kan vi kalde det.
En fase, hvor blandingsøkonomiens geniale kompromis mellem marked og stat, som har skabt det velorganiserede supersamfund, kan træde ind og hen mod nye mål for

velfærden - hinsides bøffernes, bilernes og boligejerskabets horisont. Mod en ny opfattelse af det gode liv kunne man sige.
Et nyt rigdomsbegreb, en ny "rigdom", der er bredere end alene opfattelsen af det, vi har. Da Kim Larsen sang om funktionæren, der så på, "at de sagde blip, båt og Gud hvor går det godt. Vi har hvad vi skal ha' af både stort og småt."
Så var og er det jo et signal til os om, at vi ikke vil acceptere bare at blive målt på det, vi ejer og har. Hus, bil, vovse og karriere.
Svaret på fremtiden er såmænd ikke så svær at finde. Socialdemokratiet skal være det stærkeste parti, som giver mere ansvar og flere muligheder til den enkelte. Som holder fast i et stærkt velfærdsfællesskab - men som ikke er bange for at gøre op med uduelige systemer og bureaukrati.
Vi skal udforme en vision om et velfærdssamfund, der er langtidsholdbar og som ikke indskrænker, men tværtimod udvider den fælles frihed til at forme sit eget liv og nå sine drømme.
Den røde tråd
Det er ret enkelt for mig: Hvert eneste menneske som bliver forhindret i at bruge sine evner, forhindret i at komme i gang - er et tab - et kæmpetab, et tab af velfærd.
Ikke blot for den enkelte selv, men for
samfundet - os alle sammen.
Vi vil turde stille krav til hinanden igen. Vi vil sige lige ud, hvad vi synes er rigtigt og forkert. Hvor alle oplever en værdighed og et selvværd. Hvor alle kan udfolde evner og bidrage til eget liv og til fællesskabet.
Vejen
Første del - fundamentet så at sige - leverede vi i 90'erne. En vision om, hvordan økonomien skulle sparkes i gang, og velstanden forøges. Vi afleverede et samfund med den laveste arbejdsløshed i 30 år og en økonomi i topform.
Nu tager vi fat på anden del - kvalitetssamfundet - en ny plan for Danmarks fremtid. Vi har brug for en velfærdsreform.
Vi vil samle kræfterne om det vigtigste, som knytter direkte an til danskernes hverdag. Med relevante konkrete forslag til at løse op for de ting, der optager mennesker i det daglige.
Vi vil ikke være med til at dette lands borgere skal reduceres til politiske forbrugere i velfærdsstatens supermarked. Med frit valg på alle hylder og ugens tilbud til alle. Med

et illusorisk bud på, at alle kan få alting - vi ved jo godt, det ikke kan lade sig gøre i fremtiden. Og danskerne ved det med! De er allergiske for politiske overbud.
Og heldigvis for det. For lige nu står de politiske partier nærmest i kø - især de borgerlige - for at love alle mere af alting. Men vi ved jo godt, at hvis alle skal have mere af alting, så er der nogle, der ikke får det, de har brug for.
Vi kalder det at prioritere - men for mig rækker det længere. Det handler om den nye fortælling.
Om essensen
Det handler om, at vi klart og tydeligt skal sige: Den tid er forbi, hvor politik handler om at give alle en femmer mere - bortset fra A.P. Møller!
Den tid er kommet, hvor den fordelingspolitiske linie, vi altid har stået for, skal blive stærkere og tydeligere.
Ifølge Venstre er vi på vej ind i en tidsalder med mere frihed for den enkelte, mindre bureaukrati og færre systemer, som de siger.
Oversat til almindeligt dansk betyder disse flotte ord - bare for at tage et eksempel - at VK-regeringen foreløbig har sat vores arbejde for bedre arbejdsskadeerstatninger i stå. De vil ikke dække de mennesker ind,
som kommer ud for en arbejdsskade, der i dag ikke står på listen over de skader, man pådrager sig på arbejdspladsen.
Det hører jeg mange, mange beretninger om. For bare at nævne en fra - en arbejdsskadet automekaniker - lad os bare kalde ham Asger Jørgensen. Venstre kalder til kamp mod systemerne. Men Asger Jørgensen er ikke en del af systemet. Han har aldrig været "bureaukrat" eller en af de "eksperter" eller "smagsdommere", som Venstre langer ud efter. Han er automekaniker. Et menneske af kød og blod. Familiefar og i øvrigt AGF-fan. Og derudover en helt almindelig dansker, som var så uheldig at tabe en Ford Mondeo ned over foden, og som nu må gå derhjemme og vente på at få sin erstatning udbetalt.
Af én eneste grund - nemlig at Venstre ikke er gået til kamp mod bureaukrati og systemer, som de siger. Men i virkeligheden ved fikse og smarte idéer som skattestop og deraf følgende nedskæringer bremser helt grundlæggende reformbehov for almindelige mennesker i Danmark.
Et andet nærliggende eksempel er tvangslovgivningen om, at arbejdsgiverne nu skal kunne tvinge medarbejderne på deltid.

Må jeg ikke helt retorisk spørge jer: Tror I, at de familier hvor far og mor mod deres vilje, sættes ned i arbejdstid føler sig mere frie?
Bliver det nemmere for dem at klare terminen?
Og hvis en af dem får brug et ekstra kursus for at bevare sit job eller få et nyt, så skal man nu betale 7 - 800 kr. for et ugekursus. Fra folk, som gennem et langt liv har betalt skat til, at akademikeren kan gennemføre sin uddannelse gratis - til en samlet samfundsomkostning, der meget let kan løbe op i 1/2 million eller mere. Og det gør industriarbejderen uden at kny. Det er jo ikke retfærdigt. Det er dumt. Af flere grunde - også fordi det trækker i modsat retning af, hvad vi har brug for i Danmark - vi har brug for at dygtiggøre os, hvis vi skal os i den store internationale vidensøkonomi, som den bliver kaldt.
Og bliver det nemmere for familierne at klare terminen på det grundlag. Får de muligheder for at rejse og opleve forskellige ting? Bliver deres familieliv mere harmonisk?
Det tror jeg ikke. Derimod tror jeg, at familierne går hen og mister lige præcis de tusindkronesedler, der gør, at tingene hænger sammen i hverdagen.
For det er jo også det, det handler om: At få tingene til at hænge sammen i hverdagen på en god måde. Det er vigtigt, især hvis man er børnefamilie, at økonomien er i orden.
Vi skal sikre, at vi har et samfund, hvor man kan gøre sine drømme til virkelighed. Og det gælder for alle i Danmark. Børnefamilierne, unge, ældre. Hvis man drømmer om en tryg alderdom eller om at uddanne sig, eller skabe sin egen virksomhed eller blive brandmand, eller rejse jorden rundt eller blive operasangerinde, skorstensfejer, landmand, journalist eller borgmester - så skal det danske samfund rumme de muligheder og mange, mange flere. Så skal man have chancen.
Det er frihed.
Frihed er at være en selvstændig del af fællesskabet. Frihed er at gøre sine drømme til virkelighed. At nå sine ambitioner uden at det går ud over andre. At leve sit liv. Og det kan, det ved vi, bedst realiseres i fællesskab. Den kontrol over eget liv, ønsket om styr på tingene i fremtiden, som mange, mange mennesker har, det når vi bedst på fællesskabets grundlag.
Venstres frihed er markedsøkonomi, udbud, efterspørgsel og mere til mig selv og mig selv. Vores frihed handler om, at alle skal kunne gøre deres drømme til virkelighed.

Det er forskellen.
Lad os starte med vores indsats for at få mennesker i gang igen med liv og med arbejde - mennesker, som af den ene eller den anden grund har været længe væk fra jobbet eller har opgivet at komme i gang på et meget tidligt tidspunkt
For der er nogle - mange som stadig står udenfor.
På en bænk ude i Nordvestkvarteret i København, ude ved en af de store omfartsveje sidder der en kvinde. Jeg har lagt mærke til hende, fordi jeg med jævne mellemrum kører gennem kvarteret. Og fordi hun altid eller næsten altid sidder på den bænk. Hun har sår i ansigtet. Det er måske ikke særlig rart at se på. Hendes hår uglet og ved siden af hende ligger der en sovepose i et gult hylster, som jeg aldrig har set har været pakket ud. Jeg ved ikke, hvor hun bor. Jeg ved ikke, hvor hun sover om natten. Jeg ved ikke, om hun er narkoman og psykisk syg eller alkoholiker, men jeg ved, at hun sidder dér.
Og jeg er ret sikker på, at hun ikke fik sine drømme opfyldt. Og lad mig sige helt ærligt til jer, at vi har kæmpet. I de 9 år vi har kæmpet som regering, har vi satset på at gøre det bedre for de svageste i dette
samfund. Vi gjorde meget - og vi kan gøre mere. Vi fik mange tusinde med, men ikke alle.
Og lad mig indskyde, for at ingen skal misforstå det: Socialdemokratiet vil altid være mere sociale end Venstre. De vil måske godt give det udseende af at være sociale, men de vil bare ikke betale.
Velfærdssamfundets socialpolitik må aldrig blive en hængekøje for mennesker, men til enhver tid et afsæt for at kunne komme videre.
Jeg tror, det er helt afgørende for den fremtidige sociale velfærd, at befolkningen kan blive inddraget på en mere direkte måde end før. Det handler om demokrati og ansvarliggørelse i velfærdssamfundet. Ikke sådan at det frivillige arbejde skal erstatte velfærdssamfundet, men supplere - det er forudsætningen for at vi kan klare os.
Vi skal give nyt liv og ny vitalitet i det lokale, decentraliserede og selvorganiserede arbejde overalt i samfundet. I boligområderne, i skolerne, i daginstitutionerne, på arbejdspladserne osv. Vi ved jo, at Danmark er foreningernes land - vi ved, at masser af mennesker ønsker at gøre en ekstra indsats.
Lad os gennemføre en omfattende decentralisering af drift og medansvarliggørelse af de mange opgaver, der har at gøre med lokal- og nærsamfund. Lad os skabe bedre

rammer for selvejende institutioner, så vi frigør de ressourcer, et folkeligt engagement kan give. Det danner grobund for nyt liv i ansvarligheden i det lokale samfund.
Hele tankegangen jeg prøver at introducerer her i vores socialpolitik, det er igen, at enhver - nok så såret eller skrøbelig person i sig har evner og muligheder - og det bedste man overhovedet kan gøre er, at interessere sig for den enkelte, respektere og signalere, at ethvert menneske kan noget, duer til noget.
Med regeringens mærkværdige skattestop og deraf følgende nedskæringer sker der i disse måneder dramatiske forringelser af vilkårene for disse mennesker. Vi er alle som socialdemokrater dybt berørte af, og jeg vil gerne opfordre de delegerede til med mig at rejse en storm af lokale protester omkring den måde, vi nu behandler de udsatte mennesker på. Jeg ved, at masser af amter i landet er tvunget til nedskæringer og lukninger af senge til fx psykisk syge. Vi kan ikke være det bekendt, især børn og unge komme i dybe vanskeligheder, når en depression eller ukontrolleret nedtur bryder fredag efter kl. 16.00.
Kan det virkelig være rigtigt, at vi i et af verdens rigeste lande ikke har råd til noget medmenneskelighed og bruge den viden, vi jo har om, hvordan vi skaber nogle trygge rammer for de udsatte grupper.
Alt for mange betragter velfærdssamfundet som en automat, hvoraf man trækker ydelser. Det er et forkert signal, en forkert holdning til de mange danske familier, der arbejder hårdt hver dag, betaler deres skat og lever efter reglerne. Det er det modsatte, vi har brug for, når vi skal sikre en samhørighed og et fælles ansvar.
Men så må vi også sige tingene, som de er. Hvis det hele skal hænge sammen, må vores første prioritet være den grundlæggende velfærd for svage ældre, der har behov for omsorg i værdighed og respekt, for sygehusene, der skal være blandt de bedste både i forhold til operationer og i forhold til medicinske behandlinger. I forhold til de udsatte, som jeg har talt om.
Den grundlæggende velfærd skal være i orden.
Og det samme gælder jo daginstitutioner, folkeskolen, hjemmehjælp. Det som vi forventer er i orden. Det som vi ser frem til, at vi kan gøre brug af. Det som vi - uanset høj som lav, ung som gammel har en fælles interesse i er at så god kvalitet som muligt.
Netop derfor mener jeg, at tiden er kommet til, at vi tager en grundig debat om tillægsydelser.

Vi kan ganske enkelt ikke finansiere en offentlig sektor, der er i stand til at honorere kravene om både flere og bedre ydelser på alle niveauer - samtidig med at kravet til individuelt tilpassede ydelser vokser, fordi dette århundredes mennesker ikke ønsker standardydelser.

Hvad er så vores svar på dette dilemma. Er det at lade dem, der har overskud og råd, købe deres egne ydelser i form af ekstra rengøring hos private firmaer, behandling på privatsygehuse, privatskoler etc.

Eller er svaret, at gøre den offentlige sektor så tilpas dygtig og kvalitetsbetonet, at den bliver det naturlige valg. Jeg mener det sidste. Og derfor mener jeg, at vi skal åbne for tilkøbsydelser som den offentlige sektor - fx kommunerne kan levere.

Hvorfor skal den ældre ikke kunne købe en ekstra hovedrengøring, eller mad til et familiebesøg hos den kommunale hjemmehjælper, som man kender, i stedet for hos et privat firma. Hvorfor skal man ikke kunne købe mad, tøjvask eller ekstra åbningstid i børnehaven? Hvorfor skal vi henvise sådanne ønsker til
andre leverandører?

Er det socialdemokratisk politik at henvise til private leverandører eller at sige, at det som ikke alle kan få, skal ingen have.

Lad mig give et eksempel.

Intercitytoget kører mange gange hver dag fra København til Århus. Man kan købe en almindelig billet, eller man kan købe en billet på business class. Togturen er lige lang, skinnerne er de samme - den eneste forskel er, at kaffen og avisen er gratis på business class. Her har vi altså mulighed for tilkøb i form af en business class billet. Fordelen er, at pengene går i DSB's kasse, og dermed er med til at forbedre togtrafikken for alle rejsende.

Alternativet, hvis vi nu forbød nogle at købe billet til business class var, at de enten valgte privatbilen eller, at et privat firma besluttede sig til at etablere en parallel togdrift og skinnenet på ruten. Ingen af delene er i samfundets interesse.

Resultatet ville være, at DSB mistede indtægter til skade for alle togrejsende - og at der blev oprettet et parallelt privat togsystem.

Det sidste er noget af det, vi ser tendenser til i sygehusvæsenet, hvor et stigende antal private forsikringer og private sygehuse tilbyder behandling mod betaling - til skade for det fælles sundhedsvæsen.

Denne tendens skal vi gå op imod. Selv om folk forventer flere, bedre og mere

individuel service. Netop derfor skal vi gøre det muligt, at købe ekstra ydelser i den offentlige sektor, så vi er fælles om disse ydelser, og så de penge det giver går til at udvikle den offentlige service til gavn for alle.
En skattereform til sikring af velfærden Fremtidens velfærdssamfund bliver ikke billigere. Og lige nu er det som om finansieringen bliver udhulet mere og mere af V & K regeringens skattestop og fradragsudskrivninger.
Vi har ganske enkelt brug for en robust finansiering af vores velfærdssamfund, som kan stå distancen i den internationale økonomi.
Der er folk, der mener, at vores nye skattereform er for kompliceret og uoverskuelig - det er den ikke.
Vi står samtidig overfor tre nye udfordringer, der er anderledes end tidligere.
For det første: Der er brug for endnu flere hænder til velfærden - der er brug for endnu flere på arbejdsmarkedet.
Det kræver en indsats på mange fronter.
Det kræver også, at skatten sænkes på indkomst ved arbejde. Det handler om, at ganske almindelige hårdtarbejdende danske familier, som ikke spekulerer i skattetænkningen skal have mere tilbage til sig selv, når skatten er betalt og ud i hverdagen - og hvis man gør en ekstra indsats.
For det andet: Vores skattesystem skal være ekstra robust overfor internationaliseringen.
Vi har en høj indkomstskat i Danmark - til gengæld betaler arbejdsgiverne ikke ret meget direkte til samfundet. I mange andre lande omkring os er det omvendt. Indkomstskatterne er lave, og arbejdsgiverbidragene højere. Men den samlede skattebetaling er ikke højere i Danmark.
Og netop dér ligger nøglen: Vi foreslår at nedsætte indkomstskatten og samtidig øge arbejdsgiverbidragene - derved kommer det danske skattesystem mere på linie med det, der kendes fra fx Sverige og Tyskland. Men uden at vi slipper grundprincippet om lige adgang til velfærd uanset pengepungens størrelse - i Tyskland er det forsikringsordninger, der dækker over de høje arbejdsgiverbidrag - i Danmark vil det fortsat være fællesbidraget til samfundet.
For det tredje: Fundamentet for den fremtidige finansiering af velfærdssamfundet skal sikres.
VK-regeringen er godt i gang med at udhule det fundament gennem skattestoppet og

en massiv udvidelse af fradragsmuligheder, som ikke sikrer et eneste ekstra job er man i gang med at svække indtægterne til samfundet. Derved sætter man samfundet under ekstrem pres med fortsatte nedskæringer år efter år.
Socialdemokraterne vil en anden vej: Vi vil sænke skatten på arbejde uden at det sker på bekostning af servicen til borgerne.
Derfor vil vi finde pengene ved at gøre fundamentet for beskatningen bredere. Ved at sætte ind imod skattesnyd - ikke mindst ved at forøge beskatningen af de samfundsskabte værdier som f.eks. Nordsøolien.
Hovedlinien i skattereformen er klar:
- Vi fjerner bundskat og mellemskat. Vi nedsætter kommune- og amtsskatterne. Vi hæver personfradragene og bundgrænsen for hvornår der betales topskat. Vi indfører et beskæftigelsesfradrag på 10%. Alt i alt indebærer den samlede omfordeling, at LO-familien i gennemsnit over de næste 8
år, som vi har planlagt indkøringen af den nye skattereform til, vil få halveret sin samlede indkomstskat! Ja, jeg sagde halveret!
- Og en lavtlønnet fuldtidsbeskæftiget kommer ikke til at betale indkomstskat af de første 58.500 kr. i nettoløn.
- Vi vil samtidig forbedre børnefamiliernes vilkår. Som en sammenhængende del af skattereformen indfører vi en maksimal forældrebetaling for alle pasningstilbud på
1.000 kr. om måneden. Samtidig tilgodeser vi lavindkomstfamilierne med den gældende ekstrarabat og fripladsordningerne. Vi indfører en pasningsgaranti fra 5 mdr. Vi gør søskenderabat obligatorisk. Til gengæld ændrer vi børnechecken i solidarisk retning. Vi ophæver de særligt høje takster i børnechecken, så den bliver ens hele vejen igennem. Dog foreslår vi, at enlige forsørgere og studerende kompenseres. Børnechecken aftrappes gradvist for indkomster over :A mio. kr. - det er i virkeligheden vores moderne svar på, at der skal gøres forskel for at gøre forskelle mindre.
- I forhold til fremtidige pensionister indfører vi en langt mere målrettet solidarisk omfordeling. Vi indfører et arbejdsmarkedsbidrag på 10% af lønindkomsten, men 1/5 indsættes på en pensionsopsparing på hvert enkelts konto med lige store beløb til alle. Det betyder i virkeligheden, at der kommer en betydelig forhøjelse af pensionen for alle lønmodtagere, der har en indkomst under

500.000 kr. På en og samme tid —en mærkbar pensionsforbedring og en mærkbar solidaritet!

Når vi kæmper for mere retfærdighed i finansieringen af vores velfærd betyder det også, at der bliver givet og taget - at flere som hidtil ikke har ydet kommer til det. Virksomhederne må påtage sig et større økonomisk og socialt medansvar for det rige velfærdssamfund, vi har - på samme måde som landene omkring os. Men værre er det heller ikke. Arbejdsgiverbidragene vil fortsat være et godt stykke under dem, vi plejer at sammenligne os med.

Vi vil erstatte VK-regeringens forstenede skattestop med en ny skattereform. I virkelighedens verden er skattestoppet falsk varebetegnelse - fordi det indebærer enorme fordele for de 7.000 mest velhavende boligejere nord for København. Det er det omvendte af den solidariske fordelingspolitik, vi står for.

Mange vil sikkert fra VK-regeringens side kritisere os for at vi foreslår ejendomsværdibeskatningen indført. Dog med to tilføjelser: Vi lægger loft over hvor stor stigningen kan være fra år til år - og vi indfører rabat til alle med lave husstandsindkomster efter den model, der i dag gælder for pensionister.

Jeg vil gerne understrege, at de samlede virkninger af skattereformen også vil indebære betydelige lettelser i forhold til langt, langt de fleste husejere - og samtidig vil omlægningen af ejendomsværdibeskatningen indebære en afdæmpning af husprisstigningerne til gavn for ikke mindst de nye generationer af boligejere.

Jeg synes det er rimeligt at indføre øget bidrag fra samfundsskabte gevinst såsom Nordsøolien. Det samme gælder avanceskat på landbrugsejendomme. Og vi vil effektivisere meget målrettet bekæmpelse af skattesnyd og kriminalitet.

Og for god ordens skyld: De meget omtalte grønne afgifter kommer ikke til at stige i vores skatteforslag, men holdes på det nuværende niveau. Med mindre der sker ændringer i EU.

Kritikken? Ja den er kommet helt forventeligt fra højrefløjen i dansk politik og fra arbejdsgiverside.

Jeg har svært ved at se logikken. Jeg skal stilfærdigt bemærke, at dagbladet Børsen i denne måned kunne bekendtgøre, at lederne i dansk erhvervsliv har fået lønstigninger på 60% i de senere år. Avancerne er steget betydeligt mere end lønningerne for almindelige medarbejdere. Og hvad er det de har sagt i årevis i

Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Industri? Har de ikke talt om, at det væsentligste for at forbedre den danske konkurrenceevne er at nedsætte skatten på arbejde?
Nu er det altså på tide, at de står ved deres ord - uanset det mest omfattende gennemtænkte og velgennemarbejdet veldokumenterede bud på fremtidens skattereform er kommet fra - ja os socialdemokrater! Har man indtil dato hørt fra Venstre eller konservative?
Erkend det dog, erkend det så hurtigt som muligt: Hvis Venstre og konservative tror, at de kan fremlægge bare noget, der ligner antydningen af en skattereform, der skal lette skatten på arbejdsindkomster, finansieret gennem nedskæringer af den offentlige sektor - så går vi enten en forfærdelig tid i møde eller også bliver det ikke til noget!
Skolen
I hverdagens Danmark er familierne dybt
optaget af folkeskolen og deres egne børns fremtid. Det er der ikke noget at sige til. Det er det mest dyrebare, vi har. Og det kan ikke passe, at vi ikke er rige nok til også at kunne sikre vores folkeskole i fremtiden.
Det er en hjørnesten i et moderne velfærdssamfund.
Folkeskolen skal styrkes de kommende år med et betydeligt beløb. Pengene skal gå til renovering af skoler, moderne undervisningsmaterialer og gode bøger, udbredelse af madordninger. Vi skal have gennemført en reform af skolefritidsordningen. Vi skal genopbygge verdens bedste folkeskole. Det er der, børnene lærer om samfundets sammenhængskraft. Det er det eneste sted.
Der er steder i landet, hvor bygningerne i dag er ved at falde fra hinanden. Lærerne flygter. Det faglige niveau bliver kritiseret, og hver syvende af skoleeleverne bliver sendt i privatskole - det er en fordobling på lidt over 20 år. Vi ved også, at næsten hver femte af skoleeleverne ikke kan læse og skrive korrekt, når de forlader skolen. Der er brug for en gennemgribende reform, og der skal være ens pensum over hele landet for at sikre alle det samme høje niveau. Børnene skal lære at læse, skrive og regne. I dag er der alt for store forskelle fra kommune til kommune. Godt for de bedste - men skidt for de svageste. Det går ikke.
Vi skal have en folkeskole, som kan stå mål med den globalisering, som mange danskere har så svært ved at forstå. Det er helt nødvendigt, at vi kan stå distancen,

når vi sammenligner os med andre.
Dertil kommer, at den offentlige skole også skal kunne klare børn med anden etnisk baggrund. Dem som ikke er vokset op med vores værdier - folkeskolen er samfundets kronjuvel og et afgørende omdrejningspunkt i en varig og succesfuld integration i det danske samfund.
Derfor skal vi også holde fast i klassen som den sociale ramme.
Vi skal gennemtænke hele vores uddannelsespolitik. For netop uddannelse er et godt eksempel på, hvor nødvendigt det er at tænke langsigtet. Et bredt uddannelsesmæssigt løft er helt fundamentalt for at imødegå sociale uligheder, sikre vores konkurrencedygtighed og tage vare om den mangel på arbejdskraft, som har begyndt at vise sig.
Det er helt centralt for ligestillingen mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet.
Al erfaring - dansk statistik viser, at det er dem med den korteste eller ingen uddannelse, der først ryger ud af arbejdsmarkedet, når globaliseringen presser på.
Og vores fremtid ligger altså ikke i at presse os til at sy bomuldsskjorter billigere end inderne. Det er usolidarisk og det er ikke den vej, vi skal gå.
Derfor er der behov for en reform af vores ungdomsuddannelser, vore gymnasieuddannelser og de erhvervsfaglige grunduddannelser ses i langt større sammenhæng, og blindgyder udrenses, og hvor faglige kvalifikationer og samfundssind indbygges i de faglige uddannelser.
Og så er der behov for, at danske virksomheder også påtager sig et ansvar her. Det er fuldstændig uforståeligt, kortsynet og uforsvarligt, at vi nu igen mangler lære- og praktikpladser. Faktisk er manglen større end nogensinde - og faktisk er manglen på dygtige unge medarbejdere større end nogensinde. Det dilemma er der ingen undskyldning for ikke at få løst op for. Og forpligtelsen ligger i virksomhederne.
Lige før sommeren stillede vi i Folketinget forslag om at forpligte arbejdsgiverne tydeligt og økonomisk for at få fremskaffet de nødvendige lære- og praktikpladser.
Det er vi parat til igen, selv om det er en kortsigtet løsning. Og jeg vil opfordre begge parter på arbejdsmarkedet til at lægge al kraft ind i at få fundet en varig holdbar løsning på lære- og praktikpladsopgaven, det haster.
Først og sidst må vi ikke glemme de mange, mange voksne - og over en halv million mennesker - som enten ikke har en tillægsuddannelse til folkeskolen, eller som har læsevanskeligheder. Der er hårdt brug for en forstærket voksenuddannelsesindsats.

Det trække i modsat retning, når VK-regeringen indfører brugerbetaling på arbejdsmarkedsuddannelserne. Det er et totalt svigt i forhold til de mange, mange mennesker, som ønsker at gøre en indsats, som ønsker at skabe tryghed om eget liv, og som igennem mange år har gjort en kæmpeindsats på danske arbejdspladser, har betalt deres skat og vist samfundssind. Dem skal vi ikke spise af med brugerbetaling. Dem skal vi også vise samfundssind.

Vidensøkonomi, international konkurrence, overlevelse for velfærdssamfundet - svaret en velfærdsreform en skattereform og en uddannelsesreform.

BY- OG BOLIGREFORM

Vi kender alle historierne om, hvor svært det er for alle at finde et ordentligt sted at bo. Enten er boligerne alt for dyre at købe - eller også er de alt for dårlige. Ja, desværre ofte begge dele på samme tid.

Boligen er rammen om familien og hverdagen. Derfor har befolkningen berettigede forventninger til, at vi socialdemokrater leverer holdbare løsninger på boligproblemerne. For det hænger ikke sammen, når der er mangel på boliger, og det er der faktisk en række steder i Danmark. Det gælder især i det storkøbenhavnske område og de store byer, hvor mange unge familier og studerende må søge forgæves efter en lejebolig - ejerboligerne er fuldstændig umulige at købe med de tårnhøje priser, der nu er slået igennem.

Her skal virkelig tages fat. Gør vi ikke det, risikerer vi, at denne generation af unge bliver den første generation, der kommer til at bo dårligere end deres forældre!

Derfor foreslår socialdemokraterne, at der over de kommende fem år bygges 100.000 flere boliger. Ungdomsboliger.

Andelsboliger. Almene boliger til en husleje, der er overkommelig for almindelige lønmodtagerfamilier. Det skal vi stå sammen om at finansiere via den almene boligfond, via pensionskassefinansiering, via statslige bidrag.

Og vi skal bygge på fremtidssikrede mål, hvor der er plads til varierede boligformer, hvor unge, handicappede, familier kan bo i de samme boligområder.

Hvor råderet i almene boliger er udvidet, og hvor forskellige ejerformer er kombineret med en massiv udvidelse af beboernes råderet, er en naturlig ting.

Og så skal vi gennemføre en omfattende byfornyelse og boligrenovering. Beboerrådgiverne i de sociale kvarterer skal tilbage, de har gjort en fantastisk indsats.

Og de gamle små dårlige boliger skal fornys og forbedres.
En by- og boligpolitik er velfærdspolitik. Det bliver en af vores helt centrale reformopgaver i de kommende år.
ARBEJDSLIVET & FAMILIEN
Arbejdet fylder så meget i vores liv. Og det er nok det sted, hvor de største forandringer sker aller, aller hurtigst. Det er også det sted, hvor massive forringelser fra VK-regeringen bliver først at mærke. Hvis vi ikke får held til at gribe ind.
Det er de gamle diskussioner, vi har gang i
igen. Venstre og konservative siger, at vi skal sætte mindstelønnen ned, så folk kan blive "motiveret" - vi siger, at vi skal sætte kvalifikationerne op til en bedre løn og bedre værditilvækst. Det er derfor, vi taler om uddannelsesreform.
Men det er også derfor, vi er meget afklaret i arbejdsmarkedspolitik og arbejdspladskvalitet.
Det er stadig sådan, at op imod en trediedel af danske lønmodtagere slider og bliver slidt på arbejdet. Nedslidningen, den fysiske er helt iøjnefaldende. Derfor er arbejdsskadereformforhandlingerne i efteråret så centrale for os.
Men arbejdsmiljøarbejdet har i for mange år været for teknisk at overlade til en lille gruppe af ildsjæle. Jeg kan ikke lade være med at sige, at når jeg sammenligner med naturmiljøet og den kamp, vi har ført, som ændrede hele befolkningens indstilling og gjorde naturen vores miljø, vores bæredygtighed til en folkesag - så har jeg en ambition om at noget tilsvarende må kunne ske i arbejdslivet, hvis vi beslutter os derfor.
Det skal også omfatte det psykiske arbejdsmiljø, som sætter sit stresspræg på flere og flere - også i de supermoderne IT-virksomheder.
Nu skal der altså ske noget på det her område. Vi bør kunne rejse en folkebevægelse for bedre arbejdsmiljø på danske arbejdspladser.
Arbejdsmiljøet er i samme situation som naturmiljøet var tidligere. Vi skal lære at kombinere en indsats for et bedre arbejdsmiljø og mindre stress med klar sundhedspolitik ude på arbejdspladserne. Så vi kan forbedre arbejdsmiljøet og give folk tilbud om at ændre livsstil. Her er meget at gøre. Lad os samle kræfterne med fagbevægelsen og gøre det til en ny offensiv opgave på linie med naturreformarbejdet.
Og lad os gå i spidsen for at få indrettet arbejdslivet efter familiernes behov og de

forskellige behov vi har på vej igennem voksentilværelsen.
Hverdagen skal hænge sammen, både i familien, når vi arbejder og senere. Den seniorpolitik, vi har brugt så mange ord på, skal nu følges op med konkret handling. Der bør indføres en aftrapningsordning på arbejdsmarkedet, så man kan gå fra 5 dages til 3 dages arbejdsuge, hvis man bliver i jobbet. Der skal givet mulighed for en ekstra uges ferie, når man fylder 60, og der indføres et forbud mod aldersdiskrimination på arbejdsmarkedet.
Alle skal selvfølgelige have ret til, men ikke pligt til, at gå på deltid.
En gennemgribende naturreform
Til et samfund i balance hører med gode tilbud også til den næste generation hører en naturreform.
Efter VK-regeringens minimalistiske tankegang og massive bortskæringer af vores miljøarbejde er der brug for en ny forstærket start.
Derfor har vi fremlagt en omfattende reform - som skal sikre mere natur til flere. En naturreform for Danmark.
Vi skal sikre syv nye nationale naturområder. Vi skal sikre fri adgang til naturen og skabe gode rammer for at medinddrage folk i hele det arbejde.
Landbruget især må indstille sig på at skulle efterleve principielt de samme værdier og regler som alt andet produktionsvirksomhed i Danmark. Målene i vores vandmiljøplan skal nås.
Tryghed i hverdagen for alle
Når man lytter til, hvad mennesker siger til os, når vi diskuterer politik, hører jeg også igen og igen: Vi må være klare og konsekvente i forhold til retsområdet. Det har vi også været i vores regeringstid. Men holdninger og konkrete politiske svar på problemerne lige nu er der behov for at præcisere.
Det er der ikke noget usocialdemokratisk i - tværtimod.
Det er samfundets opgave at skride hurtigt og konsekvent ind overfor kriminelle og lovovertrædere gennem en hurtig og præcis strafudmåling. Men derudover er en tidlig og effektiv forebyggelse af kriminaliteten altafgørende. Ellers bliver det jo en gentagelse af den onde cirkel. Og kun derved kan man skabe en fornuftig balance mellem retssikkerheden og befolkningens retsfølelse.
Enhver forbrydelse er et brud på vores fælles værdier og hele samfundssind. Det skader vores samfund. Derfor skal vi både være konsekvente på udmåling og

afsoning af straf og lige så konsekvente på forebyggelse af at det gentager sig.
Det gælder indsatsen overfor rockerkriminalitet. Det gælder politiets arbejde, som også skal opklare indbrud, tyverier, hærværk. Det gælder hurtigere afsoning af hurtigere domsafsigelse. Det
gælder større tryghed i boligområder - ikke mindst i de mest belastede områder. Der er gode erfaringer at hente fra politiets samarbejde med beboerrådgivere og kommune.
Jeg har set utrolig mange gode eksempler på dette samarbejde. Lad os løfte det og skabe rammerne for at de positive historier kan brede sig.
FLYGTNINGE & INDVANDRERE
Det er et kæmpeansvar for os alle, at vi på denne kongres samler kræfterne om at klargøre, hvor vi står i den svære debat om flygtninge og indvandrere.
Vi er nået langt i folketingsgruppen. Der er gjort et stort forberedende arbejde. Det har ikke været let - fordi vi aldrig accepterer de forenklede løsninger, som ikke holder. Det er så let for det yderste højre at sige, at "de bare skal ud" og "der kun er en religion - kristendommen". Eller for andre partiet at vende ryggen til de problemer, vi jo alle ved, eksisterer. Vi hører hverken til det ene eller det andet sted. Vi skal fortsat være det samlende socialdemokrati.
Socialdemokraternes politik på dette område bygger på to grundpiller:
Den ene er, at vores menneskesyn betyder, at vi skal behandle folk, som vi selv ønsker at blive behandlet i en tilsvarende situation.
Den anden grundpille er lige så central: At Socialdemokratiet tager fat om de konkrete problemer, der er i hverdagen - både mellem Danmark og omverdenen, og når det gælder den konkrete integration her i landet.
Vi må sige tingene åbent og ærligt til befolkningen: Vores land, Danmark - vores velfærdssamfund - er fuldstændig og totalt afhængig af andre lande. Hele vores velstand afhænger deraf. Derfor kan vi ikke melde os ud. Hverken af det europæiske eller det internationale forpligtende samarbejde. Gør vi det, vil det ramme os som et kølleslag med tab af velfærd og velstand.
Verden derude - udenfor Europa og tæt på de europæiske grænser - bliver ikke bedre, bliver ikke mere sikker, hvis vi melder os ud - den bliver mindre sikker den verden, hvis vi ikke sammen med vore europæiske nabolande bidrager til en mere retfærdig og mere fredelig indsats.

Det er hjerteskærende at se små børn leve på gaden - uden forældre, uden hjem, uden kærlighed og uden chance for en tryg og god barndom og opvækst. Det er forfærdeligt at
opleve uskyldige mennesker blive drevet på flugt fra krigshandlinger.
Det er i al sin enkelthed gribende at se, hvordan fattige mennesker rundt omkring i verden prøver at overleve på de få muligheder, de har for at skabe et bedre liv og en bedre tilværelse for sig selv og for deres kære.
Jeg kunne godt tonse jer til med statistikker her om hvor mange børn, der dør af sult hver dag eller har mistet deres forældre på grund af aids. Om hvor uhyggeligt mange børn, som aldrig nogensinde får en chance for at få selv den enkleste skolegang. Om hvor stor fattigdommen er og hvor meget forskellen til den rige verden vokser.
Men det ved vi jo. Og vi ved desværre også, at det bevæger sig i den forkerte retning.
Og her er der bare at sige: Vi giver ikke op. Vi fastholder den kamp. Ellers er vi ikke socialdemokrater.
Og derfor er der bare at sige: Medfølelsen vil altid være hos os. Så enkelt er det. Her skal der gives bare lidt af vores rigdom for at skabe håb. Her skal der handles både med hjerte og med hjerne.
Det er ikke sikkert, at vi selv får noget ud af det. Hverken økonomisk eller sikkerhedsmæssigt. Men vi skaberen gang imellem med vores konkrete bidrag grobund for håb og værdighed for verdens fattigste.
Og så kan vi se os selv i spejlet! Og det er ikke nogen dårlig følelse - at give uden at kræve noget igen.
Den folkevandring fra fattigdom i syd til Vesteuropa og resten af den rige verden, som vi har oplevet i de seneste tyve år, har skabt betydelige integrationsproblemer. Det gælder alle lande i Europa. Derfor er det fremtidige integrationsarbejde så vigtigt.
Men vi kan naturligvis ikke tage imod alle, som ønsker at leve i Danmark. Vi kan ikke løse denne klodes enorme uligheder ved at acceptere fri indvandring af økonomiske grunde. Og det gør vi heller ikke. Økonomiske flygtninge skal ikke til Danmark. Kriminelle asylansøgere heller ikke. Vi vil aldrig acceptere menneskesmugling, fup og plattenslageri.
Men til gengæld skal vi være klar til at modtage vores del af flygtninge, der er forfulgte og i nød. De har ikke andre steder at gå hen end til Europa og Amerika.
Det er det første, jeg vil sige i flygtninge/indvandrerdebatten. Vi må gå direkte imod

dem, der vil slå alle over en
kam. Vi ml lade være med at rode det hele sammen. Vi må skelne.
Flygtninge kan ikke vælge, hvilket land de vil slå sig ned i. De er tvunget fra eget hjem.
Indvandrere kan derimod vælge og gør det ved egen beslutning.
Det er to forskellige situationer. Det er to forskellige bevæggrunde og dermed også to forskellige modtagebetingelser, vi fra dansk side må stille.
Lad mig præciserere vores flygtningepolitik:
For det første: Vi siger klart ja til at modtage vor del af flygtninge, som er forfulgt, men vi siger nej til økonomiske flygtninge, kriminelle asylansøgere, som ikke skal ind i Danmark og nej til fup og plat
For det andet: Vi siger ja til at opbygge et samarbejde om asylregler i Europa af hensyn til mennesker, der er forfulgt og af hensyn til retfærdig behandling. Men vi siger nej til menneskesmugling og international kriminalitet, som skal bekæmpes gennem stærkere international og europæisk indsats.
For det tredje: Vi siger ja til en langt større indsats i nærområderne, som kan sikre større tryghed og ny fremtid for de berørte. Det skal ske fra os selv direkte og gennem EU. Derfor siger vi også nej til nedskæringer i u-landsbistanden. Kan det virkelig passe, at vi ikke har råd til at give bare 1% af vores rigdom til folk i nød? Kan det virkelig passe, at vi ikke selv kan nøjes med 99%? - Det skal laves om. Og det bliver lavet om, når vi kommer til igen!
Så vil jeg gerne tale om indvandrerne - mennesker, som selv har valgt at slå sig ned i Danmark.
Det er en trist historie, der startede med at gå skævt allerede for mere end 30 år siden, da de første gæstearbejdere kom til Danmark.
Men inden jeg kommer til de konkrete regler, så forestil jer et øjeblik, hvordan "indvandrerne" må have det i Danmark i disse måneder. Forestil jer f.eks. at være en veluddannet 2. generationsindvandrer af pakistansk baggrund, som taler perfekt dansk og som er uddannet ingeniør, som arbejder og som betaler skat. Forestil jer, hvor ubehageligt det må være at være centrum i en så ophedet politisk debat som den danske.
Det er ikke rimeligt, at de bliver angrebet som gruppe. Alle indvandrere er - præcist som alle os andre - af indlysende årsager også enkelte individer. Og indvandrerne er

lige så forskellige som alle andre i det danske samfund.
Lad mig tage fat på de opgaver, vi skal løse:
Det første er, at vi aldrig må gøre integrationen i Danmark til en religionskrig. Det går ikke. Det er det ikke. Jeg tager afstand fra fundamentalistiske og ekstremistiske organisationer, som hizb-ut-tahrir. Og jeg tager afstand fra folk, som udråber vores egen religion til at være den eneste civilisation i forhold til andre landes religioner. Vi må forstå, at den ny verden har et fuldstændig grundlæggende krav til os allesammen - vi må lære at leve side om side - men gøre det på et ordentligt værdimæssigt grundlag.
Og vi må aldrig gøre integration til assimilation.
Men derfor er der intet forkert i - tværtimod - at vi stiller krav om, at alle der er i Danmark - uanset kulturbaggrund, uanset religiøs tilknytning - respekterer, at religion og lovgivning er to adskilte ting. Ingen kan med religion i hånden sætte sig ud over lovgivningen og Grundloven her i landet. Og alle må respektere de grundlæggende regler om ligeværd. Som i øvrigt ikke er særskilt danske, men gælder i alle de europæiske demokratier. Høj som lav. Mænd som kvinder. Alle er vi lige for loven og skal behandles som ligeværdige mennesker og borgere. Derfor må vi også bekæmpe ethvert tilløb til diskrimination.
Der er for mange tilfælde af familiesammenføringer, der har karakter af tvang eller pres. Det er ikke godt for integrationen, at 70-80% af giftemål stadig foretages i 3. generation mellem en veluddannet danskfødt pige og en ung mand fra en af bjergbyerne i Tyrkiet som har en helt anden baggrund.
Og derfor skal integrationen forstærkes meget betydeligt i Danmark. Accepterer man ikke det, accepterer man et delt Danmark. Et Danmark, hvor ikke alle kan tale det danske sprog, og hvor befolkningsgrupper er adskilt i ghettoer, hvor der ikke eksisterer fælles værdier og hvor vi - i misforstået tolerance og solidaritet - ikke stiller krav til hinanden.
Vi skal sikre, at flere flygtninge og indvandrere får et arbejde. At børnene kan tale dansk ved skolestart. At alle kan det danske danske sprog. At alle får en uddannelse og et ordentligt sted at bo - helt på linie med alle andre i samfundet. Samme rettigheder og pligter for alle.
Vi foreslår bl.a., at flygtninge og familiesammenførte, der kommer til
Danmark skal indgå en forpligtende kontrakt, så rettigheder og pligter, der ligger til

grund for et varigt ophold i Danmark står fuldstændig klart.
Vi foreslår, at integrationsforløbet i langt højere grad bygger på den enkeltes kvalifikationer og behov. Det behøver ikke tage så lang tid, hvis kvalifikationer, menneske og arbejdspladser mødes hurtigere.
På arbejdspladsen er sproget altafgørende. Derfor foreslår vi, at der indføres en arbejdsplads-danskordning med den nødvendige lønkompensation, så virksomhederne kan fungere og medvirke til integration.
For Socialdemokratiet er det afgørende, at fordelingen af flygtninge mellem landets kommuner fastholdes, og at der tages hensyn til de kommuner, der i forvejen har et betydeligt antal indvandrere.
Vi forventer en grundig forhandlingsrunde i dette efterår med regeringen på integrationsområdet. Vi har store ambitioner - det er en kæmpeopgave, vi skal i gang med. Vi har lagt vore forslag frem og vil følge op med yderligere detaljerede forslag.
Hvad så med antallet af flygtninge og indvandrere i Danmark?
Igen - jeg ønsker en fuldstændig ærlig debat. Ingen er i tvivl om, at der naturligvis for et lille sprogområde og et lille land som Danmark er en øvre grænse for hvor mange, vi kan modtage. Det har vi aldrig benægtet. Det ved vi godt.
Omvendt er det temmelig meningsløst at tale om, hvordan her ser ud om 100 år eller for den sags skyld om 20 år.
En ting kan vi være sikker på, og det er at verden er ikke den samme som nu.
Vi må heller ikke give befolkningen det indtryk, at antallet af familiesammenføringer, der indebærer, at indvandrere kommer til Danmark, kan styres i alle detaljer. Det er der ingen dansk regering, der kan - heller ikke VK-regeringen. Heller ikke noget andet lands regering i Europa!
Hvis man prøvede det - eksempelvis at beslutte, at til næste år skulle tallet være nøjagtig 25% mindre - så ville man være i modstrid med de internationale konventioner. Så ville vi blive suspenderet eller blive smidt ud af EU - det vil landbruget blive ked af, det vil industrien blive ked af, det vil danske lønmodtagere blive ked af, og det ville vi også blive ked af!
Lad os sige sandheden til danskerne:
Antallet af indvandrere, der kommer til Danmark kan kun påvirkes gennem de regler, vi udformer i Danmark og de regler, vi er sammen om i Europa - og de anstrengelser, vi gør os internationalt for at hjælpe i nærområderne og sikre de fattige folk en

anstændig social og økonomisk tilværelse i fremtiden.
Lad mig derfor præcisere vore holdninger, når det gælder udlændingelovgivningen.
Vi vil gøre alt, hvad vi kan for at undgå tvangsægteskaber - dvs. hvor familierne arrangerer ægteskaber hen over hovedet på de unge.
Men tingene skal naturligvis gøres anstændigt, og derfor har vi også foreslået den såkaldte 24 års regel - og et langt mere forpligtende samarbejde med indvandrerforeningerne for at få ændret traditionen for de arrangerede ægteskaber.
Den ærlige debat om antallet kan altså gøres sådan op: Socialdemokratiet er opmærksom på, at der er en sammenhæng mellem integrationens succes og familiesammenføringsreglerne. Naturligvis!
Det betyder, at de ændringer, vi vil gennemføre i forhold til VK-regeringens udlændingelovgivning, når vi igen får flertal, vil omfatte to ting:
For det første er vi klart imod de lave sociale ydelser til indvandrere i de første syv år, de er her i landet. Det er en katastrofe for integrationen, og vi vil simpelthen ikke have anden klasses borgere, der skal leve for halv bistandshjælp med risiko for endnu flere forsømte børn og endnu mere kriminalitet og sort arbejde. Det virker stærkt diskriminerende, og det vil udløse en række familietragedier, som vi ganske enkelt ikke kan være bekendt.
For det andet vil vi ændre reglen om, at der skal gå syv år, før man kan få varigt ophold her i landet. Det er umenneskeligt. Det er urimeligt. Tænk blot på det lille barn, der kommer til landet som 1 eller 2 årigt. Hverken barn eller far og mor kan vide, om de er købt eller solgt i hele barnets opvækst - det er ganske enkelt ikke menneskeligt og ordentligt.
De to ting vil vi ændre i den gældende udlændingelovgivning. Det vil ikke påvirke antallet, men det vil påvirke det grundlag for regler, vi har her i landet. Det vil i hvert fald fjerne noget af det umenneskelige og sikre et humanistisk grundlag - det vi står for.
Når det gælder de andre regler, vil vi holde
skarpt øje med, hvordan tilknytningskravet ved giftemål mellem en dansk statsborger og en udlænding fungerer i praksis. Vi synes ikke om det, hvis der bliver retsusikkerhed og diskrimination - hvis der bliver tale om umenneskelige tragedier som følge af disse regler, skal de laves om. Men vi vil simpelthen se, hvordan reglerne kommer til at fungere i praksis, før vi tager stilling til, om der skal ske

ændringer.
Lad os gøre det helt klart: I den såkaldte antalsdiskussion skal jeg blot afslutningsvis konstatere, at socialdemokraterne vil ikke gennemføre ændringer i udlændingelovgivningen, som medfører større stigninger i antallet af indvandrere, der kommer til Danmark.
Det er vores linie - sådan ser det ud. Jeg vil opfordre kongressen til at give sin tilslutning til disse hovedlinier.
Nu rejser vi os igen
Jeg har i denne kongrestale koncentreret mig om vores værdier - det er derfra, vi skal finde vej i en fremtid, så det ikke er helt forudsigeligt. Vi skal finde vej i en verden, som forandrer sig i et enormt tempo.
Jeg har ikke talt så meget om de udenrigspolitiske udfordringer og de europæiske - hvor EU's udvidelse er fuldstændig fundamental. Én ting skal stå fast: Socialdemokratiet føler sig dybt forpligtet til at binde sammenhængen fra hverdagens politik til den internationale indsats overfor de globale udfordringer.
Det vil jeg komme mere ind på i min replik i morgen. Jeg glæder mig til en god debat.
Men kære partifæller. Lad os starte debatten nu ved at sende en besked fra denne kongres, så alle i dette land ved, hvor de har os. Vi er i arbejdstøjet - i færd med at levere politiske budskaber om hvad vi vil, og hvor vi vil hen med vores land.
Vi er på vej frem igen. Vi har været nede at ligge - vi har tabt et valg - men nu rejser vi os igen.
Jeg har i dag gennemgået et omfattende og samlet socialdemokratisk udspil på en række helt afgørende felter - ønsker om en velfærdsreform, en skattereform, en uddannelsesreform, en by- og boligreform, en klar og utvetydig flygtninge- og indvandrerpolitik, et mål om at sikre bedre sammenhæng mellem arbejde og familieliv.
Vi er kommet med vores udspil. Vi kender VK-regeringens. Vi er ikke enige, men tag ikke fejl af Socialdemokratiet. Vi er trukket i arbejdstøjet - parate til at forhandle med
Kongres - Taler
http://www.s-kongres.dk/2002/?PageID=27&id=l
regeringen om en bedre vej.
Men vi stopper selvfølgelig ikke der. Vi vil videre. Vi har allerede nu rettet blikket mod det næste folketingsvalg. Danmark har brug for en bedre regering end den, vi har nu.

Danmark har brug for en socialdemokratisk-ledet regering. Det er mit og partiets mål at arbejde benhårdt for at skabe så mange gode politiske udspil, at befolkningen simpelthen ikke kan afvise vores bud.
Nu er tiden inde til, at vi står sammen - kæmper side om side for at genvinde vores position som landets største parti, der igen kan sætte dagsordenen førfremtidens Danmark.
Derfor kender vi godt svaret på, hvorfor vi er socialdemokrater.
Det er vi, fordi vi rummer en vilje til at kæmpe for noget, som er større end os selv.
Fordi vi i bund og grund erkender, at intet menneske er en ø, og selv den stærkeste kan blive svag.
Vi er socialdemokrater, fordi vi tør være nærmest blåøjet naive i vores tro på, at en appel til det gode i mennesket bærer frugt.
Vi er socialdemokrater, fordi vi tør afvise det menneskesyn, som ser på borgeren som udelukkende beregnende og selvisk.
Vi er socialdemokrater, fordi vi altid vil være parat til at spilde hjerteblod for andre.
Det moderne menneske stræber efter frihed. Og der er turbo på. Men vi kan og vil ikke løbe fra ansvaret for dem, som ikke er i overhalingsbanen, og som har svært ved at følge med.
Vi glemmer aldrig, at frihed også er friheden til at gavne andre end sig selv.
Det er det, vi skal holde fast i: det fundamentale, den kamp, som aldrig får ende.
Et parti som vores kan i dag - da så mange materielle sejre er vundet - kun finde sin eksistensberettigelse gennem en fortælling, som gør hver enkelt større end vi ellers ville være. Som løfter og beriger os. Som giver tilværelsen mening og fortæller os, hvorfor vi er til, hvorfor vi ikke er ensomme massemennesker, men medlemmer af en stor familie med et ansvar for hinanden.
Derfor. Det er derfor, vi er socialdemokrater.
En klog socialdemokrat har sagt til mig: Folkestemninger er ikke noget, socialdemokrater løber efter - det er noget,

vi selv skaber.

Og hvor er det sandt. Det lykkedes Venstre og Dansk Folkeparti under sidste folketingsvalg at bygge en folkestemning op. Den skal vi ikke løbe efter. Vi skal bygge på vores værdier og menneskesyn - det er det faste fundament i den ny tid, og derfra skal vi skabe vores folkestemning - vores bud på, at vi mennesker har det bedst, når vi føler os trygge og en del af noget større.

28-06-2005 10:26